

ماجرای پال

تأملی در باب خلق و خو

ترجمهٔ مریم خدادادی

ریلا سیرت کاتر

مجموعهٔ داستان‌های کوتاه

رشناسه: ۱۸۷۳-۱۹۴۷ م. Cather, Willa.
عنوان: پدآو، جزر بال: تأملی در باب خلق و خو/ ویلا سیبرت کاتر.
ترجمه مراد...
شابک: ۹۸۷/۲-۷ ۶۰۰-۸ وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
مشخصات ناشر: بهان، زینجا، ۱۳۵۹.
یادداشت: عنوان اصلی: Po's Case، ع ان دیگر: تأملی در باب خلق و خو
موضوع: داستان‌های کوتاه آم کایی، ۲۰ م
شناسه افزوده: خدادادی، مریم، مترجم
رده‌بندی کنگره: PS۳۵۳۱. رده‌بندی
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۳۲۵۱۵۹

ماجرای نال

دملمه ربیب - اقی و خو

نوشته رانلا، بیروت کتر ترجمه مریم خدادادی

طراحان مجسمه مریم خدادادی و یاسر یوراسماعیل

طراح جلد و یونیفورم جمو: اداق، رهبری

چاپ اول، ۱۳۹۹، ۱۰۰۰

تهران، خیابان انقلاب، چهارراه ساج، ۴۰۰ تومان، طبقه دوم،

واحد ۵، نشر لگا. تلفن تماس: ۹۹ ۶۶ ۹۶ (۲۱)

«کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است»

www.legapress.ir @lega.press

هرمت مولا اب

۷ پیشگفتار

۱۵ ویلا سیبرت ناتر

۲۳ ماجرای پال

پیشگفتار مجموعه^۱

مجموعه‌ای که یکی از مجلداتش اکنون در دست شما است در پی از اسان که نیمه‌بخش عمده‌ای از داستان‌های کوتاه را در اختیار تان قرار دهند، مرکز این مجموعه بر داستان‌هایی است که در اصل به زبان انگلیسی نوشته شده‌اند، عم از آنکه خاستگاه‌شان آمریکا، انگلستان، اسکاتلند، ایرلند، استرالیا، نیوزیلند و کانادا باشد یا آفریقای جنوبی، هند، جمهوری دومینیکن، کشورهای اروپایی و غیره.

نویسنده انگلیسی، هربرت ارنست (۱۹۰۷-۱۹۷۴)، معتقد بود داستان کوتاه، همانند سینما، زاده قرن بیستم است.^۲ داستان کوتاه،

۱. بخش‌هایی از این مقدمه ترجمه‌هایی همراه با دخل و تصرف است که در پاورقی‌ها بدان‌ها ارجاع داده شده است.

۲. البته همان‌طور که در مجموعه حاضر می‌بینیم، در واقع داستان کوتاه از اواسط قرن نوزدهم زاده شد. احتمالاً دلیل تأخیر در پیدایش داستان کوتاه به صورت یک قالب ادبی (اینکه فقط کمی زودتر از فیلم خلق شد) این بود که تازه در قرن‌های نوزدهم و بیستم مجلات پدید آمدند و امکان انتشار مکتوب داستان‌های کوتاه را فراهم کردند (مثلاً ادگار آلن پو داستان‌هایش را عمدتاً در مجلات منتشر می‌کرد). بنگرید به:

Abrams, M. H. & Harpham, Geoffrey Galt. 2015. *A Glossary of Literary Terms*. 11th edition. Stamford, US: Cengage Learning, pp. 365-6.

برخلاف رمان و همانند فیلم، روایت را نه با جزئیات مفصل، بلکه با اشارات ضمنی و ظریف و نماهایی سریع، پیش می‌برد.^۱ به نظریتس، شاید به همین دلیل باشد که داستان کوتاه به سرعت به بخش مهمی از ادبیات آمریکا بدل شد؛ مردم آمریکا «تندتر حرف می‌زنند، تندتر حرکت می‌کنند و ظاهراً تندتر فکر می‌کنند».^۲ نویسندۀ ایرلندی، فرنک اوکانر (۱۹۰۱-۱۹۶۶)، در کتاب *صدای تک/افتاده* داستان کوتاه را «قالب هری هالی» آمریکا می‌داند.^۳ به تعبیر ادگار آلن پو (۱۸۰۹-۱۸۴۹)، «شتاب این رمان، اختصار، فشرده‌گی و چالاک‌گی» را می‌طلبد.^۴

آمریکایی‌ها در همه‌ی سده‌های ۲۰ و ۱۸۳۰ «داستان کوتاه» را به صورت یک قالب ادبی مستقل آفریدند، هرچه تقریباً هم‌زمان در اوایل دهه ۱۸۴۰ در روسیه هم الکساندر پوشکین (۱۷۹۹-۱۸۳۷) و نیکلای گوگول (۱۸۰۹-۱۸۵۲) داستان‌هایی را به همین قالب خلق کردند. نخستین نظریه‌پرداز داستان کوتاه (کسی که این ژانر ادبی را از سایر ژانرها متمایز کرد) و چند داستان کوتاه مهم نوشتۀ او، کار آلن پو بود. بعضی دیگر از نویسندگان آمریکایی نیز بیشتر به داستان‌های کوتاه‌شان شهره بوده‌اند: داستان‌های کوتاه ناتانیل هاثورن (۱۸۰۴-۱۸۶۴) دست‌کمی از رمان معروف او، *داغ‌ننگ*، ندارند؛ داستان‌های کوتاه

1. H. E. Bates. 1941. *The Modern Short Story: A Critical Survey*. London: Thomas Nelson, p. 21.

2. Bates, 1941, p. 43.

3. O'Connor, Frank. 1963. *The Lonely Voice: A Study of the Short Story*. London: Macmillan, p. 13.

4. Kennedy, J. Gerald. 1995. *Modern American Short Story Sequences*. Cambridge: Cambridge University Press, p. xiv.

5. short story

هرمان ملویل (۱۸۱۹-۱۸۹۱)، مخصوصاً «بارتلبی»، شاید به پای رمان برجسته او، موبی دیک، نرسند، اما به همان اندازه ارزنده و هنرمندانه اند. داستان‌های کوتاه استیون کرین (۱۸۷۱-۱۹۰۰) به اندازه رمان او، نشان سرخ دلیری، معروف اند. داستان‌های کوتاه (و نیز رمانک‌های) هنری جیمز (۱۸۴۳-۱۹۱۶) از نظر بسیاری از منتقدان در زمره مهم‌ترین دسته‌بردهای ادبی او به شمار می‌روند. مجموعه داستان‌های کوتاه پروود اندرسن (۱۸۷۶-۱۹۴۱) با عنوان *واینزبرگ، اوهایو* مهم‌ترین اثر او است. داستان‌های کوتاه ارنست همینگوی (۱۸۹۹-۱۹۶۱) به اندازه رمان‌های او ارزشمندند. در اواسط قرن بیستم، نویسندگانی همچون فلائری، اوکانر (۱۹۲۰-۱۹۶۴) و یودورا ولتی (۱۹۰۹-۲۰۰۱) موفق‌ترین آثارشان را در قالب داستان کوتاه خلق کردند. متأخرتر از آن‌ها از دونالد بارتلمی (۱۹۳۱-۱۹۸۹) و جیموند کارور (۱۹۳۸-۱۹۸۸) می‌توان نام برد که اصلی‌ترین آثارشان را در قالب داستان کوتاه عرضه کرده‌اند.^۱

داستان کوتاه پیش از آنکه در ایالات متحده آمریکا به قالب امروزی‌اش درآید در اروپا و خاورمیانه هم پیشینه‌هایی مخدوم در قالب داستان‌های تودرتو^۲ داشت:^۳ دکامرون نوشته جوانی بوکاچو (۱۳۱۳-۱۳۷۵)،

1. See Field, Martin, 2002, *The Cambridge Introduction to the American Short Story*, Cambridge: Cambridge University Press, pp. 1-2.

2. frame story

۳. می‌توان گفت تقریباً در میان همه ملت‌ها از دوره‌های بسیار کهن قالب‌های داستانی کوتاه رواج داشته‌اند: حکایت (fable) یعنی داستانی دارای نکته اخلاقی که شخصیت‌هایش معمولاً حیوان، موجودات اسطوره‌ای، گیاهان و غیره‌اند، قصه (anecdote) یعنی داستانی کوتاه درباره یک شخص یا رخداد خاص که نکته لطیفی دربردارد، مثل (fairy tale) یعنی داستانی درباره موجودات افسانه‌ای مثل پریان، اسطوره (myth) یعنی ←

حکایت‌های کنتربری نوشته جفری چاسر (۱۳۴۳-۱۴۰۰)، و داستان‌های هزارویک شب (که خاستگاهش ایران قرن هشتم یا دهم میلادی بود) و ادگار آلن پوهائورن از طریق ترجمه انگلیسی آن در قرن هجدهم با این اثر آشنا بودند). علاوه بر این‌ها، در خود آمریکا هم کسانی در دهه ۱۸ نخستین داستان‌های کوتاه را نوشتند و زمینه ساز داستان‌های کرناه امروزی شدند: واشینگتن ایروینگ (۱۷۸۳-۱۸۵۹) مجموعه داستان‌های کوتاهی را در سال‌های ۱۸۱۹-۱۸۲۰ منتشر کرد با عنوان *مستوده‌های شب* (که *افسانه‌های تفری کریان* که مشتمل بر بعضی از مهم‌ترین داستان‌های دنیا، آمریکایی است: «ریپ وان وینکل» و «افسانه اسلیپی هالو» یا «افسانه سوار مرگ»). حکایات و داستان‌های ایروینگ ریشه در افسانه‌های محلی آلدانی داشته‌اند؛ مثلاً «ریپ وان وینکل» الهام گرفته از «پتر کلاوس بزچران» نوشته گوتفرد کلم و «افسانه اسلیپی هالو» متأثر از «شکارچی وحشی» نوشته بورگراست. این دو داستان را سر والتر اسکات (که از قضا از دوستان ایروینگ هم بود) به انگلیسی

روایتی عامیانه درباره موجودات افسانه‌ای همچون خدایان یا ابرانسان‌ها که نقش مهمی در یک فرهنگ دارند، و افسانه (legend) یعنی داستان‌هایی عامیانه در افسانه‌های گذشته. این قبیل قصه‌ها و حکایات پیشینه‌های قالب امروزی داستان کوتاه را به شمار می‌روند.

۱. بعضی از محققان خاستگاه اصلی هزارویک شب را پیش از دوره هخامنشی و در همد می‌دانند و معتقدند بعدها در ایران باستان هم داستان‌هایی به آن اضافه شد. ظاهراً این داستان‌ها پیش از حمله اسکندر به ایران به فارسی باستان ترجمه شده بودند و در حدود قرن هشتم از زبان پهلوی به عربی برگردانده شدند (و اصل پهلوی هم از میان رفت). در قرن دهم، در عراق، داستان‌های دیگری هم به این مجموعه افزوده شدند. بنگرید به:

Irwin, Robert. 1994. *The Arabian Nights: A Companion*. London: Allen Lane, p. 48.

ترجمه کرده بود. ادگار آلن پوهم تحت تأثیر رمانتیسیم آلمانی و بریتانیایی قرار داشت: او آثار ارنست هوفمان (۱۷۷۶-۱۸۲۲) را خوانده بود.^۱

اما تعریف داستان کوتاه به معنای امروزی اش چیست؟ تلاش برای یافتن رشته واحدی که همه داستان‌های کوتاه را به یکدیگر پیوند دهد جایی نخواهد رسید و معمولاً با مثال نقض‌های زیادی روبه‌رو می‌شود. مثلاً برخی گفته‌اند داستان کوتاه، برخلاف رمان، روایتی عظیم نیست و پی‌رنگ^۲ ندارد بلکه بیان کشف و شهودی آنی دربارهٔ زندگی است. با این حال، داستان‌های کوتاه او هنری پی‌رنگ مشخصی دارند و بسیاری از داستان‌های همین‌گوی هم واقع‌گرایانه‌اند.^۳ شاید بتوان حضور از خصوصیات کلی داستان کوتاه را این‌گونه برشمرد: در مقایسه با رمان، تعداد شخصیت‌های آن کمتر است، فضایی برای شخصیت‌پردازی مفصل در کار نیست، معمولاً داستان در اوج پی‌رنگ یا نزدیک به اوج آغاز می‌شود، زیاد به جزئیات صحنه پرداخته نمی‌شود، پی‌رنگ کمترین پی‌چیدگی را دارد و پایان‌بندی آن در چند جمله خلاصه می‌شود.^۴

ادگار آلن پوه داستان کوتاه^۵ را قصه‌ای می‌داند که «مرد آن را یک نفس در عرض نیم ساعت تا دو ساعت خواند».^۶ اگر بخواهیم سجع داستان

1. Scofield 2002, p. 2.

2. plot

3. Hunter, Adrian. 2007. *The Cambridge Introduction to the Short Story in English*. Cambridge: Cambridge University Press, p. 2-3.

4. Abrams and Harpham 2015, p. 365.

۵. یا به تعبیر خودش «قصهٔ منثور کوتاه» (short prose narrative).

6. Poe, Edgar Allan. 1842. "Review of Twice Told Tales." In *The New Short Story Theories*, pp. 59-64.

کوتاه را در قالب تعداد کلمات بیان کنیم، از پانصد کلمه شروع می‌شود تا پانزده هزار کلمه (از یک تا چهل صفحه چاپی قطع متوسط).^۱ داستان‌های مشتمل بر بیست هزار تا چهل هزار کلمه را «رُمانک»^۲ یا «رمان کوتاه» یا «داستان بلند» می‌گویند. رُمانک‌ها معمولاً جزئیات روایه بیشتری دارند، به شخصیت‌های بیشتری می‌پردازند و معمولاً چند بخش یا فصل دارند.^۳

ما در این مجرعه سعی در ترجمه و انتشار داستان‌های حدوداً پنج هزار کلمه‌ای، بیست هزار کلمه‌ای داریم. از مریم خدادادی و یاسر پور اسماعیل به خاطر این نهاد، طراحی و کمک به پیش برد این مجموعه و نیز از مرجمانی که در این مجموعه یاری مان کرده و می‌کنند سپاسگزاریم. امیدواریم انتشار این مجموعه به معرفی نظام‌مند داستان‌های کوتاه انگلیسی کمک کند.

نشر لگا، ۱۳۹۹

۱. داستان کمتر از پانصد کلمه را «داستان کوتاه کوتاه» می‌نامند. کوتاه‌ترین داستان را به ارزش همپنگوی نسبت می‌دهند که فقط ۶ کلمه دارد: «برای فروش: کفش نوزاد، پانخورده». برخی داستان کوتاه را نهایتاً ده هزار کلمه می‌دانند.

2. novella

3. Scofield 2002, p. 4.